

Yönetim Anlay??lar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yönetim Anlay??lar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33427>

Özet

Yönetim Anlayışları Ölçeği (YAÖ), örgütsel veya akademik çevrelerde yaygın olan çeşitli **yönetim anlayışları** ve felsefelerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçektir. Mehmet Emin Usta tarafından 2017 yılında geliştirilen bu araç, araştırmacılara ve uygulayıcılara, bireysel veya grup düzeyindeki yönetimsel stillere ve felsefelere dair algılar değerlendirilmek için geçerli ve güvenilir bir yöntem sunmayı amaçlamaktadır. Ölçeğin geliştirilmesine dair detaylı çalışma, 2017 yılında yayımlanan Mukaddime dergisindeki makalede sunulmuştur. Bu ölçek, özellikle örgütsel davranış ve liderlik araştırmaları alanında önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yönetim Anlayışları, **Psikometri**, Örgütsel Davranış, Liderlik Stilleri, Yönetim Felsefeleri, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Mehmet Emin Usta

Amaç

Yönetim Anlayışları Ölçeği'nin (YAÖ) temel amacı, belirli bir ortamda benimsenen veya algılanan baskın yönetim felsefelerinin ampirik olarak değerlendirilmesidir. Ölçek, farklı yönetim teorik çerçeveleri arasındaki ayrıştırmayı nicel analiz yoluyla inceleyebilmek için özel olarak yapılandırılmıştır. Bu tür bir değerlendirme, insan kaynakları geliştirme, liderlik eğitimi ve örgütsel değişim girişimleri açısından kritik öneme sahiptir.

Geliştirme çalışması, örgütsel liderlik ve kontrol mekanizmalarına ilişkin nüanslı bakış açılarının ölçülebilen, kültürel olarak uygun bir araç oluşturarak alanyazındaki bir boşluğu doldurmayı hedeflemiştir. Farklı yönetim yaklaşımların tanımlanıp ölçülerek, YAÖ, sektörler ve örgüt tipleri arasında karşılaştırmalı çalışmalara olanak tanımaktadır.

Yapı

YAÖ'nün, bireylerin yönetimsel otoriteye, karar alma süreçlerine ve örgüt kültürüne nasıl değer verdiğini ve algıladığını gösteren çok yönlü bir yapıyı ölçtüğü varsayılmaktadır. Ölçeğin alt boyutları kaynakta detaylandırılmamış olsa da, tipik yönetim yaklaşımları genellikle otoriterlik ile katılımcı, görev odaklılık ile ilişkili odaklılık veya geleneksel ile modern yönetim ilkeleri gibi faktörler etrafında döner.

Ölçeğin temelindeki psikolojik yapı, büyük olasılıkla, yönetimsel bir bağlamda güç mesafesine,

bürokratik başarıya ve yenilikçilik benimsemeye yönelik tutumlardaki bireysel farklılıklar yakalamaktadır. Bu derinde yatan inançların (**geçerlik** yapısı) anlaşılması, çalışan memnuniyeti ve üretkenlik gibi örgütsel sonuçları tahmin etmek için temeldir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik istatistikleri açıkça belirtilmemiş olsa da, bir ölçek geliştirme çalışması (Usta, 2017) titiz geçerlik prosedürlerini gerektirir. Orijinal çalışmada içerik geçerliği (uzman görüşü), yapı geçerliği (büyük olasılıkla Açıklayıcı ve Doğrulayıcı **Faktör Analizi** yoluyla) ve muhtemelen ölçüt bağıntılı geçerlik (kurulum örgütsel iklim veya liderlik ölçümleriyle korelasyon) gibi yöntemlerin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Mukaddime'de yayımlanan makale, ölçeğin amaçlanan yapıyı güvenilir ve doğru bir şekilde ölçme yeteneğini destekleyen ayrıntılı istatistiksel kanıtları içerecektir. Ölçeği kullanmayı düşünen araştırmacılar, başlangıçtaki geliştirme aşamasında belirlenen yakınsak, raksak ve yapısal geçerlik kanıtlarını incelemek için orijinal makaleye başvurmalıdır.

Güvenirlilik

Benzer şekilde, geliştirme süreci ölçeğin **güvenirlilik** veya ölçüm tutarlılığını sağlamayı gerektirmez. Bu genellikle, ölçeğin tamamı ve alt boyutları için Cronbach Alfa gibi iç tutarlılık indekslerinin hesaplanması içerir. Zaman içinde istikrarı sağlamak amacıyla test-tekrar test güvenilirliği de hesaplanabilir.

Yüksek bir güvenirlilik katsayısı, ölçek içindeki maddelerin aynı gizil yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve ölçüm hatasını en aza indirdiğini gösterir. Kullanıcılar, Usta (2017) tarafından bildirilen spesifik alfa katsayıları ve diğer güvenirlilik ölçütleri için 2017 tarihli referansa yönlendirilmektedir.

Faktör Analizi

"Geliştirme" tipi bir ölçek olarak, Yönetim Anlayışları Ölçeği'nin yapısını tanımlamada faktör analizi merkezi bir rol oynamaktadır. Bu istatistiksel teknik, ölçek maddeleri arasındaki gözlemlenen korelasyonları açıklamak için gereken minimum gizil faktör sayısını belirlemek amacıyla kullanılmaktadır.

Faktör analizinin sonuçları, muhtemelen son yapıyı bilgilendirmeye, bireyin yönetim yaklaşım profilini oluşturan farklı boyutları (örneğin, bürokratik, hümanistik, stratejik) ortaya çıkarmaktadır. Faktör yapısının sağlaması (örneğin, yüksek faktör yükleri, temiz faktör ayrımı), YAÖ'nün teorik anlamlılığı ve pratik kullanılması için hayati öneme sahiptir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Öz Bildirim Ölçeği)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makaleden detaylar incelenmelidir, ancak standart psikometrik uygulama budur.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yöneticiler, Çalışanlar, Örgütsel Psikoloji Alanında Araştırma Katılımcıları

Yaş Grubu: Yetişkin

Popülasyon Detayları: Örgütsel deneyime sahip bireyleri veya yönetim alanında eğitim görenleri hedeflemektedir.

Test Metodolojisi: Kağıt-Kalem veya Dijital Uygulama

Anahtar Kelimeler

Mehmet Emin Usta, Yönetim Stilleri, Örgüt Kültürü, Liderlik Ölçeği, Mukaddime Dergisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut değil.

Bağı Kuruluş E-posta Adresleri: mehmeteminusta@gmail.com

Yazma Adresi: Orijinal makaleden edinilebilir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, akademik ve araştırma amaçlı kullanım için yazar Mehmet Emin Usta ile iletişime geçilerek izin alınması tavsiye edilmektedir. Ticari veya büyük ölçekli uygulamalar için yazarın resmi izni gerekebilir. Akademik çalışmalarda genellikle ücretsizdir.

Test Yılı: 2017 (Geliştirme makalesinin yayınlandığı yılı).

Kaynakça

Usta, M.E. (2017). Yönetim Anlayışlar Ölçeğinin geliştirilmesi. *Mukaddime*, 8(2), 265-285.

Orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [yonetim-anlayislari-olcegi-toad.pdf](#)

Yönetim Anlayışları Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğe ait maddeler, sağlanan kaynak içerikte bulunmamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Usta (2017) tarafından yayımlanan orijinal makaleye başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM